

Paměť a pamatování

To, co se už stalo, co z určité události už proběhlo (tedy její ‚bylost‘) je v jistém nepochybném smyslu skutečné, i když už není aktuálně jsoucí. Nemyslím, že by to mohlo být závislé na nějakém „pamatování“; naopak pamatování je možné jen díky tomu, že bylost nepřestává být skutečností, i když už není aktuální jsoucností.

A chceme-li přesto vyložit to, jak si právě jsoucno ‚pamatuje‘ na své již proběhlé fáze (stavy, jsoucnosti), nějakým typem ‚paměti‘, pak jde rozhodně o něco naprosto jiného, odlišného od toho, o čem jako o paměti hovoříme běžně. Samo bytí pravého jsoucna by muselo být schopno se k sobě touto divnou „pamětí“ vztahovat, aby mohlo být samo sebou a tím také pravým jsoucím (jsoucnem). Muselo by jít o jakousi „paměť“ nikterak nezprostředkovanou, nevykonávanou, nijak dodatečně neustavovanou, nýbrž o takovou, která by musela být integrální součástí či složkou samotného bytí. Říkat tomu „paměť vee proto ke zbytečném směšování dvou zcela různých aspektů či ‚věcí‘.

(Praha, 190330-2.)